



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. v právní věci žalobce **J. T.**, zastoupeného Mgr. Lucií Brusovou, advokátkou se sídlem v Ostravě-Moravské Ostravě, Masná 8, proti žalovanému **Magistrátu města Ostravy**, se sídlem v Ostravě, Gorkého 3037/2, ve věci žaloby proti nečinnosti,

takto:

- I. Žalovanému Magistrátu města Ostravy se **přikazuje** vydat rozhodnutí nebo osvědčení na základě žádosti žalobce ze dne 29.4.2014, a to ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 12.200,- Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Lucie Brusové, advokátky se sídlem v Ostravě-Moravské Ostravě, Masná 8.

Odůvodnění:

Podanou žalobou se žalobce domáhal soudní ochrany před nezákonným zásahem žalovaného, který spatřuje v tom, že mu žalovaný neumožnil podat žádost o vydání nového občanského průkazu s řádnými údaji.

Žalobce se podanou žalobou domáhal vydání rozsudku, jímž by soud žalovanému přikázal umožnit žalobci podat řádnou žádost o vydání občanského průkazu s řádným údajem rodného čísla ve tvaru X, které bylo žalobci zákonně přiděleno.

V odůvodnění žaloby žalobce uvedl, že se dne 29.4.2014 dostavil k žalovanému za účelem podání žádosti o vydání nového občanského průkazu. Uvedenému předcházela výzva žalovaného ze dne 31.12.2013, již byl žalobce vyrozuměn, že ke dni 10.9.2013 pozbyl platnosti občanský průkaz č. X, který mu byl vydán dne 10.9.2003 a který si nikdy nepřevzal. V průběhu jednání u žalovaného dne 29.4.2014 byla žalobci pořízena digitální fotografie a na speciálním elektronickém zařízení uvedl svůj vlastnoruční podpis. Poté byla pracovníci žalovaného vytištěna a žalobci předložena za účelem kontroly údajů žádost. Kontrolou vyplněných údajů žalobce zjistil chybné uvedení rodného čísla, kdy na místo řádně mu přiděleného rodného čísla X bylo v žádosti uvedeno rodné číslo ve tvaru X. Žalobce chybný údaj přeškrtnul a nadepsal správnou koncovku X. K této opravě připojil svůj podpis. Následně byl žalobce pracovníci žalovaného upozorněn, že v žádosti se nesmí škrtnat a vepisovat žádné údaje, čímž byl celý proces ukončen. Žádost byla stornována a o průběhu události byl pracovníci žalovaného za účasti právní zástupkyně žalobce sepsán s žalobcem protokol. Přípisem ze dne 12.5.2014 žalovaný žalobci sdělil, že jelikož žalobce svým podpisem nepotvrdil správnost a úplnost žádosti o vydání občanského průkazu, nelze jeho žádost považovat za podanou. Žalobce podal dne 2.6.2014 proti postupu žalovaného stížnost podle ust. § 175 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen správní řád), aniž by ke dni podání žaloby obdržel stanovisko k ní.

Žalobce dále poukázal na ust. § 4a odst. 2 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, v platném znění (dále jen ZOP), podle kterého zjistí-li příslušný obecní úřad při zpracování žádosti rozpory s údaji vedenými v registru obyvatel, v evidenci obyvatel, v evidenci občanských průkazů nebo v evidenci cestovních dokladů, vyzve občana, aby sporné údaje doložil. Žalovaný k takové výzvě nepřistoupil, ačkoliv zde jednoznačně vznikl rozpor v údajích.

Dále žalobce poukázal na ust. § 6 odst. 1 a 2 ZOP, podle něhož je k žádosti o vydání nového občanského průkazu třeba předložit dosavadní občanský průkaz a nemůže-li občan předložit dosavadní občanský průkaz, je povinen předložit další doklady osvědčující skutečnosti potřebné k odstranění případných rozporů zjištěných při zpracování údajů uvedených v žádosti s údaji uvedenými v registru obyvatel, v evidenci obyvatel, v evidenci občanských průkazů nebo v evidenci cestovních dokladů. Žalovaný takové doklady po žalobci nevyžadoval, přestože zde rozpor prokazatelně existoval. Žalobce byl připraven správnost svých údajů doložit minimálně ověřenou kopií rodného listu, ve kterém je jeho řádně přidělené rodné číslo s koncovkou X a dále například kopiemi živnostenských oprávnění.

Postupem žalovaného tedy nebylo umožněno žalobci podat žádost o vydání nového občanského průkazu a tím žalovaný zasáhl do žalobcových práv.

Žalovaný ve vyjádření uvedl, že při jednání žalobce u žalovaného dne 29.4.2014 nebyl ze strany žalovaného požadován k prokázání totožnosti žalobce občanský průkaz nebo jiná veřejná listina, když byla využita třetí alternativa prokázání totožnosti, a to skutečnost, že žalobce je žalovanému osobně znám z úřední činnosti a z proběhnuvších správních řízení. Rovněž je žalovanému známo, že žalobce nevlastní žádný doklad totožnosti. Při zpracování žádosti byl zjištěn rozpor s údaji vedenými v registru obyvatel, v evidenci obyvatel, v evidenci občanských průkazů a v evidenci cestovních dokladů, a to rodné číslo žalobce konkrétně koncovka tohoto rodného čísla, když žalobce uvádí, že správná koncovka jeho rodného čísla je X a nikoliv X. Druhou z uvedených koncovek má ovšem uvedenou v registru obyvatel, v evidenci obyvatel, v evidenci občanských průkazů a v evidenci cestovních dokladů. Elektronicky zpracovanou a vytištěnou žádost o vydání občanského průkazu s koncovkou rodného čísla X žalobce odmítl podepsat a vlastní rukou koncovku rodného čísla na vytištěné žádosti opravil, načež řízení o vydání občanského průkazu bylo ukončeno, o čemž byl pořízen písemný záznam. Ze sepsaného protokolu je zřejmé, že žalobce i jeho právní zástupkyně byli při řízení upozorněni na to, že v informačním systému evidence obyvatel je k osobě žalobce vedeno rodné číslo s koncovkou X a správnost tohoto rodného čísla potvrdilo i ministerstvo vnitra sdělením ze dne 13.2.2014. Žalovaný proto nepožadoval doložení sporných údajů žalobcem, neboť tento rozpor, tj. odlišná koncovka rodného čísla, byl již předmětem proběhnuvších správních řízení. Sdělení ministerstva bylo podáno v souvislosti s neúspěšným požadavkem žalobce o vydání občanského průkazu s koncovkou rodného čísla X v únoru 2014.

Žalovaný zdůraznil, že v řízení o vydání občanského průkazu se opíral o rozhodnutí Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) a Ústavního soudu (např. rozsudek NSS ze dne 21.1.2009 č.j. 4 As 4/2008-95, usnesení Ústavního soudu ze dne 17.12.2009 sp. zn. II.ÚS 888/09 a ze dne 23.2.2012 sp. zn. I.ÚS 3589/11), které se v minulosti v podobných souvislostech zabývaly meritem věci.

Žalovaný zdůraznil, že problém neukončeného podání žádosti žalobce o vydání nového občanského průkazu tkví v tom, že není ochoten akceptovat rodné číslo s koncovkou X, které bylo ověřeno ministerstvem vnitra jako správné rodné číslo žalobce. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.

Obsah předloženého správního spisu odpovídá shodným skutkovým tvrzením obou účastníků řízení.

Podle ust. § 82 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen s.ř.s.) každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.

Podle ust. § 79 odst. 1 věty první s.ř.s. ten, kdo bezvýsledně vyčerpá prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení.

Krajský soud prioritně posuzoval žalobu z hlediska určení žalobního typu, a to v návaznosti na dikci ust. § 82 a § 79 odst. 1 s.ř.s. Pro účely určení žalobního typu je žalobu třeba posuzovat podle jejího obsahu a nikoliv podle toho, jak ji žalobce označil (srov. přiměřeně rozsudek NSS ze dne 9.7.2009 č.j. 7 Aps 2/2009-197). Podle obsahu žaloby, jakož i v návaznosti na zjištění učiněná ze správního spisu dospěl krajský soud k závěru, že posuzovaná žaloba bez ohledu na to, jak byla žalobcem označena, je žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Tomu odpovídá také petit žaloby, jímž se žalobce domáhá, aby soud uložil žalovanému povinnost směřující k vydání rozhodnutí či osvědčení. Žalobce rovněž bezvýsledně vyčerpá prostředky procesní obrany podáním stížnosti proti postupu správního orgánu, která, ač tak není výslovně označena, svým obsahem směřuje proti nečinnosti žalovaného ve věci vyřízení žádosti žalobce o vydání občanského průkazu.

Obsahem správního spisu má soud za prokázané, že žádost žalobce o vydání občanského průkazu byla podána. Proces podání žádosti byl ukončen provedením změny v elektronicky vyplněné žádosti a podpisem žádosti žalobce. Bez ohledu na faktickou formu, kdy žalobce před podpisem elektronicky vyplněné žádosti učinil v jejím obsahu ručně vepsanou změnu v označení rodného čísla, se jedná o podání ve smyslu ust. § 37 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen správní řád). Jak správně uvedl žalobce, případné rozpory s údaji vedenými v různých centrálních evidencích se odstraňují ve smyslu ust. § 4a ZOP až při zpracování samotné žádosti (§ 37 odst. 3 správního řádu). I z tohoto ustanovení je nepochybné, že žalovaný měl žádost bez ohledu na žalobcem provedenou změnu přijmout a pak postupovat za účelem odstranění rozporů, tj. vyzvat žalobce k odstranění vad žádosti a pokud by je neodstranil, postupovat ve smyslu ust. § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu a řízení pro neodstranění podstatných vad žádosti, které brání pokračování v řízení, zastavit, případně byly-li by vady odstraněny, vydat žalobci občanský průkaz. Jakkoliv se jeví tento postup formálním, je jeho dodržení nezbytné nejen proto, aby se dostalo dodržení procesního předpisu, ale také pro možnost případné další obrany žalobce, ať již ve správním řízení či v řízení soudním. Na základě uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žalovaný pochybil, když nevyřídil podanou žádost žalobce o vydání občanského průkazu výše nastíněným způsobem. Jakkoliv lze akceptovat věcné stanovisko žalovaného vyjádřené ve sdělení ke stížnosti žalobce ze dne 15.7.2014 včetně odkazů na soudní judikaturu týkající se předchozích sporů žalobce, kterou žalovaný správně vnímá jako právně závaznou, je toto hodnocení za situace, kdy žalovaný nedostal svým formálně právním povinností, nutno považovat za předčasné.

Na základě uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že žaloba, kterou se žalobce brání proti nečinnosti žalovaného spočívající v tom, že nebyla vyřízena jeho žádost o vydání občanského průkazu, je důvodná, a proto přikázal žalovanému ve výroku I tohoto rozsudku vydat rozhodnutí nebo osvědčení na základě žádosti žalobce ze dne 29.4.2014 ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když procesně úspěšnému žalobci vzniklo právo na náhradu nákladů řízení, které sestávají ze zaplacení soudního poplatku ve výši 2.000,- Kč a dále v souvislosti s právním zastoupením, a to za 3 úkony právní služby po 3.100,- Kč a 3x režijní paušál po 300,- Kč (§ 6 odst. 1, § 7, § 9 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, v platném znění). Celkově tedy náklady právního zastoupení činí 10.200,- Kč. Celkové náklady řízení pak činí částku 12.200,- Kč. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, v platném znění (dále jen o.s.ř.), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, stanovil soud žalovanému k plnění lhůtu 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (ust. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159 a § 168 o.s.ř.). Podle ust. § 149 odst. 1 o.s.ř. za použití ust. § 64 s.ř.s. zavázal soud žalovaného zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokátky, která žalobce v řízení zastupovala.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **je možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 17. února 2015

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu